Hjemmene. Hjemmenes Arbejed er jo ingenlunde mindre anstrengende eller lettere end de Arbejder, Mænd i Almindelighed har!

Enhver, der arbejder uden for Hjemmet, bør have saa meget for det, at han eller hun i passende Alder kan stifte et Hjem. — Men den, der ordner og opretholder dette Hjem, maa naturligvis have en Stilling, som hun kan være tjent med.

Kunde blot D. K. faa rigtig fat paa disse Hjemmenes Arbejdere, faa dem til at se, at vi forstaar og respekterer deres Arbejde og ser, hvor stort og nyttigt det er,— kunde vi lære dem Reklamens og Organisationens Magt og faa dem til at gøre fælles Sag med os, — saadan, at de 100,000'er af Husmødre som Medl. stod bagved D. K., naar det arbejder for at skaffe dem bedre, lysere, lettere og retfærdigere Kaar at leve under!

Den anden Sag paa den kommende Tids Dagsorden er Spørgsmaalet om

Lige Løn og Arbejdsvilkaar for Mand og Kvinde

i Stats og Kommunes Tjeneste.

Som De ved, er der for Tiden nedsat en Lønningskommission, der bl. a. skal komme med en Indstilling herom.

Kvinderne arbejder naturligvis ogsaa i denne Sag paa at faa deres Arbejde vurderet lige saa højt som Mændenes, og de har i Post-, Told- og Telegrafetaten deres mandlige Kolleger paa deres Side — alle har rejst dette Krav med stor Kraft!

Den store Lønningskommission har nu grebet Sagen saadan an, at den har begyndt at undersøge, om Kvinder nu ogsaa kan siges at gøre akkurat samme Arbejde som Mænd.

Jeg tænker mig, at Hensigten hermed er, at man efter at have bevist, f. Eks. at Kvinder har flere Sygedage end Mænd, vil sige: „Godt, saa gør I ikke samme Arbejde, og saa er det ogsaa retfærdigt at give Jer en ringere Løn."

Hermed er Kvinderne naturligvis ikke tilfredse; thi vi ønsker ikke Begrebet „Lige Løn for lige Arbejde" forstaaet anderledes, naar det gælder Kvinder, end man altid har forstaaet det, naar Talen var om Mænd. For dem gælder i Statens Tjeneste det Princip, at man for hver enkelt Stilling efter dens hele Betydning giver en Gennemsnitsløn for et Gennemsnitsarbejde, ganske uden smaaligt Hensyn til de mange *forskellige* Arbejder, der udføres indenfor hver Stilling og til, at den dygtigste derved faar lige med den mindre dygtige, den svagelige med den stærke, den hurtige med den langsomme.

Saadan har man altid baaret sig ad for Mænds Vedkommende, og der er ingen Aarsag til ikke at bedømme Kvinderne udfra ganske de samme Synspunkter.

Naar to Mennesker arbejder i samme Stiling, saa er der ingen fornuftig Grund til at lønne dem efter forskellige Systemer, fordi den ene er Mand og den anden Kvinde.

Og det er det, man vil gøre, hvis man nu pludselig lægger en ny Betydning ind i Kravet: „Lige Løn for lige Arbejde", og gør dette Begreb til noget andet, naar det gælder Kvinder, end det, det altid har været, naar det gjaldt Mænd.

Tidligere Tiders Uret.

Men ganske bortset fra selve Princippet, saa kan man ikke nu afgøre Spørgsmaalet efter en saadan Sammenligning, *fordi Mænd og Kvinder indtil nu ikke har haft lige Vilkaar at arbejde under.* Kvindernes Løn har været ringere, deres Alder ved Ansættelsen højere, og mange Steder har de i tidligere Tid været holdt ude fra den faglige Uddannelse, hvilket igen betyder fra enhver Udsigt til Avancement — til ved fortrinligt Arbejde at kunne forbedre deres Stilling og komme frem. Enhver vil kunne forstaa, at der i dette at være „holdt nede" — baade med Hensyn til Løn og Avancement — er noget frygteligt nedtrykkende.

For ikke at tale om, at der selvfølgelig ikke er Rimelighed i at forlange, at Mennesker, der f. Eks. — som i en af Etaterne — *kun fordi de var Kvinder,* har maattet leve paa en Sulteløn og i en Begynderstilling de 25 bedste Aar af deres Liv, eller af en, der ansættes i sit 56. Aar, at de i det lange Løb skal være lige saa raske og energiske som en ung Mand, der ansættes i sit 17—18 Aar og avancerer 2 Aar efter!

Og saaledes har Tilstandene været, selvom man maa sige, at Kvinderne har faaet rettet godt paa dem i de senere Aar.

Derfor er det slet ikke uforstaaeligt, hvis Kvinderne som Helhed har haft flere Sygedage end Mænd; men Kvindernes Standpunkt her er det, at man virkelig maa afgøre Spørgsmaalet om Sygeforsømmelserne, baade Mænds og Kvinders, med den, der er svagelig. Den Trafik at nedsætte Lønnen for en, der aldeles ikke er svagelig (men er Kvinde), under selv den mest svagelige Mands Løn, fordi nogle helt andre Kvinder maaske har flere Sygedage end Mænd, er dog ganske uretfærdig; og ingen skal heller faa mig til at tro, at man virkelig vil tage Konsekvensen af dette System og — hvis Skæbnen skulde spille Systemets Opfindelse det Puds at lade Mænd faa flere Sygedage end Kvinder, hvad meget vel kan tænkes, — *saa sætte Lønnen for Mænd lavere end for Kvinder!*

Nej, Kvinderne tvivler ikke om, at de har gjort et ordentligt Arbejde i deres Stilling, og de er ikke bange for at tage Konkurrencen op paa lige Vilkaar. De vil ikke fremtidig have deres Arbejde undervurderet og tvinges til at levere „billig Arbejdskraft" — for dem er Opnaaelsen af den lige Løn mere end et Pengespørgsmaal — det er en Æressag.

Men *vil* man endelig sammenligne — *vil* man endelig lave et Slags Væddeløb mellem Mand og Kvinde (og vi ser ikke det nyttige eller retfærdige heri!) saa er det dog ikke mere end rimeligt, at vi først faar lige Kaar — at vi stilles paa lige Linie i selve Starten, og at ikke Kvinden sættes langt tilbage for Manden!

Ogsaa i denne Sag, har D. K. vaaget over Kvindernes Interesser. I Lønningskommissionen har det sin Repræsentant, der — ene mellem 21 — trofast og dygtigt holder Vagt over Kvindernes Tarv. Og overfor Kommissionen har D. K. i et Andragende paapeget Statens Pligt til som Arbejdsgiver ikke at stille den kvindelige Borger daarligere end den mandlige.

Men — det er her som med Husmødrene: Vi maa have fat i dem, i alle de udenfor Hjemmene arbejdende Kvinder!

I det *frie Erhverv* er de som Regel underbudte paa det frygteligste — man tænke blot paa *Telefonisterne,* unge Piger fra pæne Hjem, der faar en Løn, de ikke kan leve af, for at gøre et uundværligt og anstrængende Arbejde!

Paa *Hospitalerne* — som Sygeplejersker og som Økonomipersonale — strengt arbejdende, elendigt lønnede,